

**SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA KLASY SZÓSTEJ**

Kategorie celów nauczania:

A – zapamiętanie wiadomości

B – rozumienie wiadomości

C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych

D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych

Poziomy wymagań a ocena szkolna: Wyróżnia się następujące wymagania programowe:

PODSTAWOWE: A – zapamiętanie wiadomości B – rozumienie wiadomości C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych [*konieczne (K), podstawowe (P), rozszerzające (R)*]

PONADPODSTAWOWE: D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych [*dopełniające (D) i wykraczające (W)*]

*Wymagania **konieczne (K)** obejmują wiadomości i umiejętności umożliwiające dalszą naukę, bez których uczeń nie będzie w stanie zrozumieć kolejnych zagadnień omawianych podczas lekcji i wykonywać prostych zadań nawiązujących do sytuacji z życia codziennego.*

*Wymagania **podstawowe (P)** obejmują wymagania z poziomu K oraz wiadomości stosunkowo łatwe do opanowania, przydatne w życiu codziennym, bez których nie jest możliwe kontynuowanie nauki.*

*Wymagania **rozszerzające (R)** obejmują wymagania z poziomów K i P oraz wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, dotyczące zagadnień bardziej złożonych i nieco trudniejszych, przydatnych na kolejnych poziomach kształcenia.*

*Wymagania **dopełniające (D)** obejmują wymagania z poziomów K, P i R oraz wiadomości i umiejętności złożone dotyczące zadań problemowych o wyższym stopniu trudności.*

*Wymagania **wykraczające (W)** obejmują stosowanie znanych wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych.*

Wymagania na poszczególne oceny szkolne:

- ocena dopuszczająca – wymagania z poziomu K,
- ocena dostateczna – wymagania z poziomów K i P,
- ocena dobra – wymagania z poziomów: K, P i R,
- ocena bardzo dobra – wymagania z poziomów: K, P, R i D,
- ocena celująca – wymagania z poziomów: K, P, R, D i W.

Dla uczniów z obniżonymi (z opinią o dostosowaniu do indywidualnych potrzeb): treści podstawy programowej są takie same jak dla pozostałych uczniów; dostosowane są warunki ich prezentowania.

Wklejka dla uczniów- język polski

1. Uczniowie na lekcji języka polskiego korzystają z podręczników i ćwiczeń z wydawnictwa GWO.
2. Wymagany jest zeszyt w linie dowolnego formatu.
3. Efekty pracy mogą być oceniane między innymi za pomocą (+) i (-) . Plusy i minusy sumują się: trzy plusy (stopień celujący), trzy minusy (stopień niedostateczny).
- 4 Na początku roku szkolnego uczniowie otrzymują wykaz lektur omawianych w danym roku szkolnym. Nauczyciel przekazuje uczniom informację na temat terminu rozpoczęcia omawiania lektury najpóźniej 4 tygodnie wcześniej.
5. Testy, prace klasowe i sprawdziany są **obowiązkowe** i zapowiadane będą z **minimum tygodniowym** wyprzedzeniem. Uczeń nieobecny w szkole w dniu, w którym pisano pracę klasową, test lub sprawdzian jest zobowiązany napisać go w ciągu 14 dni następujących po jego powrocie do szkoły. W tym czasie powinien ustalić z nauczycielem czas i miejsce napisania zaległej pracy. W przypadku gdy uczeń tego nie zrobi, otrzymuje punkty ujemne z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania i pisze zaległą pracę na najbliższej lekcji przedmiotowej.

6. Kartkówki mogą być **niezapowiedziane i sprawdzają wiedzę z ostatnich trzech lekcji.**

7. Formy aktywności wraz z ich wagami:

a) waga 5: prace klasowe, testy, projekt edukacyjny, uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,

b) waga 3: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, praca wykonywana na lekcji,

c) waga 1: aktywność.

8. Uczeń ma prawo poprawić każdy stopień. Poprawa stopni jest dobrowolna. Termin poprawy wyznacza nauczyciel.

9. Uczeń ma prawo do trzykrotnego, w ciągu semestru, braku przygotowania do zajęć. Zgłasza ten fakt nauczycielowi podczas sprawdzania obecności. Nauczyciel odnotowuje ten fakt znakiem „np”. Konsekwencją następnych nieprzygotowań jest wstawienie uczniowi punktów ujemnych z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania.

10. Każdorazowy brak zadania (oprócz wcześniejszego zgłoszenia nieprzygotowania) jest odnotowywany w dzienniku znakiem “bz”, a konsekwencją jest wstawienie uczniowi punktów ujemnych z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania.

10. Ustala się następujące progi procentowe dla poszczególnych stopni:

100 – 99 % - celujący (6)

98 - 97 % - celujący minus (6-)

96 – 94 % - bardzo dobry plus (5+)

93 – 91 % - bardzo dobry (5)

90 – 89 % - bardzo dobry minus (5-)

88 – 85 % - dobry plus (4+)

84- 74 % - dobry (4)

73 – 71 % - dobry minus (4-)

70 – 65 % - dostateczny plus (3+)

64 – 54 % - dostateczny (3)

53 – 50 % - dostateczny minus (3-)

49- 45 %- dopuszczający plus (2+)

44 – 38 % - dopuszczający (2)

37 – 30 % - dopuszczający (2-)

29 – 20 %- niedostateczny (1+)

19- 0%- niedostateczny (1)

Temat/dział	Wymagania na poszczególne oceny				
	Dopuszczająca [2]	Dostateczna [3]	Dobra [4]	Bardzo dobra [5]	Celująca [6]
	Uczeń potrafi:				
I. Kształcenie literackie i kulturowe	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:
	<p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> skupia uwagę na krótkich i dłuższych wypowiedziach innych osób, rozumie ogólny sens słuchanych utworów, polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym tekście, zwłaszcza w 	<p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> słucha innych ze zrozumieniem, uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkudzaniowej wypowiedzi, rozpoznaje główne intencje nadawcy 	<p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w formie tabeli, schematu, punktów, kilkudzaniowej wypowiedzi; formułuje pytania i 	<p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi, rozumie ich wydźwięk wybiera różnorodne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w formie dostosowanej do potrzeb (np. plan, tabela, schemat, kilkudzaniowa wypowiedź), rozpoznaje nastrój i nazywa intencje nadawcy komunikatu 	<p>SŁUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje, interpretuje i wyjaśnia przerośny i symboliczny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich

	<p>jego warstwie dosłownej, rozpoznaje proste intencje nadawcy</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) • powtarza ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, prostego tekstu poetyckiego, fabuły usłyszanej historii <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich i użytkowych • rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, zachętę, odmowę, przeprosiny, 	<p>i nastroj słuchanych komunikatów</p> <ul style="list-style-type: none"> • powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, tekstu poetyckiego, opowiada fabułę usłyszanej historii, formułuje pytania <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich i użytkowych • rozpoznaje dosłowne intencje nadawcy • przytacza informacje z odpowiednich fragmentów przeczytanego 	<p>rozpoznaje nastroj słuchanych komunikatów</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje ważne od mniej ważnych • na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: pisze plan, formułuje pytania • właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu • odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje i krótko charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich • rozpoznaje dosłowne i symboliczne intencje nadawcy • przytacza informacje zawarte w tekście, wyszukuje w 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie odczytuje nastroj, intencje i przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich • wyraża spójne zdanie na temat wysłuchanego komunikatu <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich i nieliterackich • samodzielnie wyjaśnia dosłowne i symboliczne intencje nadawcy • przytacza i wyjaśnia 	<p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur • wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach biograficznych w tworzeniu własnych,
--	--	---	--	---	--

	<p>zaproszenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich fragmentach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w jego dosłownej warstwie i wyrażone wprost • rozumie ogólny sens czytanych utworów • czyta teksty płynnie, stara się czytać je poprawnie pod względem artykulacyjnym • stara się poprawnie akcentować wyrazy • samodzielnie lub z niewielką pomocą wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • rozpoznaje życzenia, ogłoszenie, instrukcję, przepis, list, dedykację • wybiera 	<p>tekstu, zwłaszcza w jego dosłownej warstwie i wyrażone wprost</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu na poziomie dosłownym • czyta teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym • poprawnie akcentuje i artykułuje większość wyrazów, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów • oddziela fakty od opinii w prostych tekstach • wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, śródtytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu, dedykacji, 	<p>wypowiedzi</p> <p>informacje wyrażone pośrednio</p> <ul style="list-style-type: none"> • oddziela informacje ważne od drugorzędnych, fakt od opinii • omawia temat i główną myśl na poziomie dosłownym, z niewielką pomocą nauczyciela omawia je na poziomie przenośnym • czyta teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, stara się je interpretować głosowo • głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji, akcentowania i intonacji • wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, śródtytuł, wstęp, rozwinięcie, 	<p>informacje w tekście, wyszukuje w wypowiedzi</p> <p>informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą</p> <ul style="list-style-type: none"> • oddziela informacje ważne od drugorzędnych, fakty od opinii i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych • omawia temat i główną myśl tekstu na poziomie dosłownym i przenośnym • czyta teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, interpretuje je głosowo, zwracając uwagę np. na wyrażane emocje i 	<p>samodzielnych wypowiedzi i przemyśleń</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje głośno i wygłasza z pamięci utwory poetyckie i prozatorskie oraz samodzielnie i w sposób oryginalny je interpretuje
--	---	--	---	---	--

	<p>najważniejsze informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu, potrafi odszukać i poprawnie przepisać cytaty na zadany temat</p>	<p>podziękowania, listu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu, wyszukuje cytaty na zadany temat i poprawnie je zapisuje • wskazuje przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi 	<p>zakończenie, rozumie ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach, listach (w tym oficjalnych), relacjach, dedykacjach, podziękowaniach • wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu, cytatów • wskazuje przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przerośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi 	<p>interpunkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens i nastój odczytywanego tekstu; poprawnie akcentuje wyrazy, również te, które w języku polskim akcentuje się nietypowo • ma świadomość konstrukcji wypowiedzi rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, śródtytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • poprawnie oddziela fakty od opinii w dłuższych tekstach i informacje ważne od drugorzędnych • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i 	
--	--	---	--	--	--

				<p>stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach, listach oficjalnych, dedykacjach, podziękowaniach</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje i twórczo wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce, swobodnie posługuje się cytatami w mowie i piśmie • wskazuje i odczytuje przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi 	
	<p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi sprawdzić pisownię wyrazu w słowniku 	<p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym, 	<p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym, 	<p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. 	<p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera i twórczo wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron

	<p>ortograficznym, korzystać ze słownika języka polskiego, słownika wyrazów obcych</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi odszukać wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych, umie z pomocą nauczyciela sprawdzić użycie związków w słowniku poprawnej polszczyzny • potrafi znaleźć prostą informację w internecie, stara się wyszukiwać wiarygodne informacje • z pomocą bibliotekarza korzysta z zasobów bibliotecznych, w tym ze słowników specjalnych, np. terminów literackich 	<p>korzysta ze słownika języka polskiego, słownika wyrazów obcych, potrafi znaleźć hasło w słowniku frazeologicznym, potrafi wybrać odpowiednie informacje ze słownika wyrazów bliskoznacznych, słownika poprawnej polszczyzny, encyklopedii</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętności posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do swoich potrzeb • stara się rozwijać umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji • zna i stosuje zasady korzystania z zasobów 	<p>wybiera informacje z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych; korzysta w razie potrzeby ze słownika języka polskiego, słownika wyrazów obcych, słownika frazeologicznego; samodzielnie korzysta ze słowników wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, encyklopedii</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi znaleźć informacje w słowniku bohaterów literackich i innych słownikach • rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do znalezienia 	<p>czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie używa słowników: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, frazeologicznego, bohaterów literackich i innych słowników i encyklopedii dla wzbogacenia warstwy językowej tekstu oraz jego treści • rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do rozwijania własnych zainteresowań • systematycznie rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych 	<p>internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym, argumentacyjnym lub oceniającym</p> <ul style="list-style-type: none"> • szuka inspiracji do wzbogacenia swoich tekstów w słownikach wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów obcych, frazeologicznego itd.; dba o poprawność ortograficzną, językową, merytoryczną, kompozycyjną swoich wypowiedzi, świadomie korzystając z potrzebnych w danej sytuacji słowników i innych materiałów (np. poradników, audycji radiowych i programów telewizyjnych)
--	---	--	---	--	--

		bibliotecznych	potrzebnych mu informacji	informacji	
			<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji • zna i regularnie stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (papierowych oraz on-line), korzysta z nich z własnej inicjatywy 	
	<p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • krótko mówi o swoich reakcjach czytelnicznych i temacie utworu • dostrzega zabiegi stylistyczne w znanych mu z lekcji utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce; z pomocą nauczyciela wskazuje 	<p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje reakcje czytelniczne, określa temat czytanego utworu i próbuje określić jego problematykę • nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich (epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, 	<p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa i uzasadnia swoje reakcje czytelniczne, określa tematykę i problematykę utworu • odnajduje w utworze poetyckim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofę, 	<p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i poprawnie opowiada o swoich reakcjach i refleksjach czytelnicznych, nazywa je, uzasadnia; ocenia i opisuje utwór, konfrontuje swoje reakcje czytelniczne z reakcjami innych odbiorców, 	<p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich • wskazuje elementy mitu, bajki, przypowieści, hymnu, legendy itd. w innych tekstach kultury, świadomie odczytuje różne gatunki powieści, rozumie konwencję gatunków mieszanych,

	<p>w znanych mu z lekcji utworach typowe przykłady następujących środków poetyckich: epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofa, powtórzenie, zdrobnienie, zgrubienie, pytanie retoryczne, i podaje ich przykłady</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i wyjaśnia pojęcia <i>podmiot liryczny, autor, adresat wiersza i bohater wiersza</i> • odróżnia teksty użytkowe od literackich • odróżnia utwory pisane wierszem i prozą, stosuje terminy <i>wiersz, proza</i> • krótko i na ogół trafnie określa wybrane elementy świata 	<p>ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofę, powtórzenia, zdrobnienia, zgrubienia, obrazy poetyckie, pytanie retoryczne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • z niewielką pomocą nauczyciela odróżnia autora, adresata i bohatera wiersza w analizowanym tekście • dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe; • określa i nazywa elementy świata przedstawionego w poznanym na lekcji utworze epickim, takie jak: czas i miejsce wydarzeń, wątek (główny i poboczny), akcja, fabuła, wydarzenia, punkt kulminacyjny, bohater (pozytywny 	<p>powtórzenia, zdrobnienia, zgrubienia, obrazy poetyckie, pytanie retoryczne, przeważnie objaśnia ich znaczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza, opisuje cechy podmiotu lirycznego (w tym zbiorowego) • wskazuje cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe, • analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas i miejsce wydarzeń, akcja, fabuła, wątek (główny i poboczny), wydarzenia, punkt kulminacyjny, bohater (pozytywny – negatywny, główny, 	<p>samodzielnie mówi o tematyce czytanego utworu i zauważa jego złożoną problematykę</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w utworze poetyckim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofę, powtórzenia, zdrobnienia, zgrubienia, obrazy poetyckie, pytanie retoryczne, objaśnia ich funkcję i znaczenie przenośne • rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza, nigdy nie utożsamiając ich ze sobą • wykorzystuje wiedzę na temat podmiotu lirycznego (w tym zbiorowego), adresata i bohatera wiersza do interpretacji utworu 	<p>zwłaszcza we współczesnych tekstach literatury dziecięcej</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam itp. • odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych jako nosicieli uniwersalnych postaw i opisuje otaczającą ich rzeczywistość
--	---	--	---	--	---

	<p>przedstawionego w utworze epickim omówionym na lekcji, takie jak: czas i miejsce wydarzeń, akcja, wątek główny, fabuła, wydarzenia, bohater (pozytywny – negatywny), z pomocą nauczyciela określa wątki poboczne utworu i punkt kulminacyjny</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator) • odróżnia dialog od monologu • rozpoznaje na znanych z lekcji tekstach mit, bajkę, hymn, legendę, przypowieść i nowelę, dziennik, pamiętnik, powieść, podaje ich główne cechy, nazywa rodzaj omówionej na lekcji powieści (obyczajowej, fantasy, fantastycznonaukowe 	<p>– negatywny, główny, drugoplanowy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora pierwszo- i trzecioosobowego • wskazuje w poznanym na lekcji utworze cechy mitu, bajki, hymnu, przypowieści i noweli, legendy, dziennika, pamiętnika, powieści; wymienia gatunki powieści (obyczajowa, fantasy, fantastycznonaukowa, historyczna, przygodowa) i podaje jej cechy, potrafi określić rodzaj powieści omówionej na lekcji i podać jej cechy • odróżnia dialog od monologu, wskazuje je w utworze • cytuje morał bajki i wyjaśnia dosłowny 	<p>drugoplanowy, epizodyczny, tytułowy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora pierwszo- i trzecioosobowego i określa jego cechy • odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze • identyfikuje mit, bajkę, hymn, przypowieść, legendę i nowelę, dziennik, pamiętnik, powieść, wskazuje ich cechy, zna gatunki powieści (obyczajowa, fantastycznonaukowa, fantasy, historyczna, przygodowa), podaje ich cechy, przyporządkowuje je do konkretnych utworów • przytacza i parafrazuje morał bajki, odczytuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wnikliwie omawia obrazy poetyckie w wierszu • szczegółowo omawia cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe, publicystyczne, informacyjne, reklamowe • płynnie objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim, takich jak czas i miejsce wydarzeń, narrator (pierwszo- i trzecioosobowy), akcja, fabuła, wątek (główny i poboczny), wydarzenia, punkt kulminacyjny, zwrot akcji, bohater (pozytywny – negatywny, główny, drugoplanowy, epizodyczny, tytułowy, zbiorowy) 	
--	--	--	--	--	--

	<p>j, historycznej, przygodowej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>moral</i>, wyjaśnia go z pomocą nauczyciela • zna pojęcia: <i>wers</i>, <i>zwrotka</i>, <i>rym</i>, <i>refren</i>, wskazuje je w wierszach znanych z lekcji • wyodrębnia przedstawienie, film, spośród innych przekazów i tekstów kultury, operuje podstawowym słownictwem związanym z teatrem (np. akt, kurtyna, gra aktorska, publiczność, rekwizyt, rola, dekoracja, efekty specjalne), dostrzega różnice fabularne między tekstem literackim a jego adaptacją • odczytuje treść komiksu • wymienia tytuły filmów spektakli zwłaszcza 	<p>sens przypowieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w utworach wierszowanych elementy rytmu: wers, zwrotkę, rym (dokładny – niedokładny), refren • rozpoznaje wiersz biały • wyodrębnia przedstawienie, film, spośród innych przekazów i tekstów kultury, odczytuje je na poziomie dosłownym • odczytuje komiks i wymienia jego cechy • zna pojęcia związane z teatrem i filmem (gra aktorska, reżyser, rekwizyt, dekoracja, antrakt, adaptacja, ekranizacja, efekty specjalne, fabuła), a także odmiany filmu, wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych 	<p>przesłanie przypowieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu (dokładny – niedokładny), refrenu, samodzielnie wskazuje w wierszu wyżej wymienione elementy • rozpoznaje wiersz biały • wyodrębnia przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury, interpretuje je na poziomie dosłownym i z niewielką pomocą nauczyciela interpretuje go na poziomie przenośnym • odczytuje komiks i podaje jego cechy • używa pojęć: gra aktorska, reżyser, adaptacja, antrakt, scenografia, ekranizacja, kadr, 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze • biegle identyfikuje mit, bajkę, hymn, przypowieść, legendę i nowelę, powieść, szczegółowo omawia ich cechy, swobodnie omawia cechy różnych gatunków powieści (obyczajowej, fantastycznonaukowe j, fantasy, historycznej, przygodowej) i potrafi odnieść je do lektur • objaśnia morał bajki na poziomie dosłownym i symbolicznym, odczytuje dosłowne i symboliczne przesłanie przypowieści • płynnie operuje pojęciami: <i>wers</i>, <i>zwrotka</i>, <i>rym</i> (<i>dokładny</i> – 	
--	--	--	---	--	--

	<p>adresowane do dzieci i młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> • przypisuje podstawowe cechy bohaterom, krótko opowiada o ich doświadczeniach oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość, koleżeństwo – egoizm, pracowitość – lenistwo • rozumie pojęcie fikcji literackiej, potrafi (z reguły poprawnie) odszukać w utworze poznanym na lekcji elementy prawdziwe, prawdopodobne (realistyczne) i fantastyczne • odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym), a z 	<p>(filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), wskazuje różnice fabularne między tekstem literackim a jego adaptacją</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbiera filmy, spektakle zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, wskazuje wśród nich te, które mu się podobają • określa doświadczenia bohaterów, przypisuje im cechy oraz określa i ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość, koleżeństwo – egoizm, pracowitość – lenistwo • rozumie i wyjaśnia pojęcie fikcji literackiej, potrafi 	<p>ujęcie, efekty specjalne, audycja, a także zna odmiany filmu, odróżnia różne gatunki filmowe, wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), omawia różnice między tekstem literackim a jego adaptacją</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie i z uwagą odbiera filmy, spektakle zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, wyraża i uzasadnia opinię na ich temat • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy • charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy i 	<p><i>niedokładny, układ rymów), refren,</i> samodzielnie omawia funkcję tych elementów w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wiersz biały • wyodrębnia przedstawienie, film spośród innych przekazów i tekstów kultury, interpretuje je na poziomie dosłownym i przenośnym • swobodnie używa pojęć z zakresu teatru, filmu i radia, m.in. gra aktorska, rola, reżyser, scenariusz, scenarzysta, scenografia, scenograf, adaptacja (filmowa, muzyczna, radiowa, teatralna), ekranizacja, kadr, ujęcie (i jego rodzaje), antrakt, słuchowisko, efekty specjalne, montaż; wyróżnia wśród 	
--	---	---	--	---	--

	<p>pomocą nauczyciela na poziomie symbolicznym</p>	<p>odszukać w utworze elementy prawdziwe, prawdopodobne (realistyczne) i fantastyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) i typowych – na poziomie symbolicznym 	<p>doświadczenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie i wyjaśnia pojęcie fikcji literackiej, odszukuje w utworze elementy prawdziwe, prawdopodobne (realistyczne) i fantastyczne • odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym), a z niewielką pomocą na poziomie przenośnym, wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio 	<p>przekazów audiowizualnych słuchowiska i różne gatunki filmowe, swobodnie wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), omawia i refleksyjnie ocenia różnorakie różnice między tekstem literackim a jego adaptacją</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie i z uwagą odbiera filmy, spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, potrafi samodzielnie wybrać spośród nich wartościową i interesującą dla niego ofertę, a także wyrazić przemyślaną opinię na ich temat • charakteryzuje komiks jako tekst 	
--	--	---	--	--	--

				<p>kultury, płynnie wskazuje charakterystyczne dla niego cechy</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich doświadczenia i postawy z doświadczeniami innych bohaterów literackich • rozumie i wyjaśnia pojęcie fikcji literackiej prawdopodobnej i fantastycznej, sprawnie odszukuje i objaśnia w utworze elementy prawdziwe, prawdopodobne (realistyczne) i fantastyczne • samodzielnie i poprawnie odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) i przenośnym, poprawnie wyszukuje 	
--	--	--	--	---	--

				informacje wyrażone wprost i pośrednio	
II. Tworzenie wypowiedzi	<p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem, stosuje się do podstawowych reguł grzecznościowych 	<p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej, stosując się do reguł grzecznościowych, używa odpowiednich konstrukcji 	<p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własne, logiczne zdanie w rozmowie, stosując się do reguł grzecznościowych, używa odpowiednich konstrukcji 	<p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych, świadomie używa odpowiednich 	<p>MÓWIENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • z zaangażowaniem inicjuje i aktywnie podtrzymuje rozmowę/dyskusję/polemikę np. na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur

	<p>obowiązujących podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, zaproszenie; stara się stosować język adekwatny do różnych sytuacji, odróżnia język oficjalny od nieoficjalnego • formułuje pytania i udziela prostych pod względem konstrukcyjnym odpowiedzi, stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym • mówi na temat, opowiada o zdarzeniach, akcji książki, filmu • wypowiada 	<p>składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających, wyrażeń grzecznościowych) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, stara się budować kontakt ze słuchaczem, np. za pomocą apostrof, wypowiedzi nacechowanych emocjonalnie</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi: proste i rozwinięte, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące; potrafi dostosować swoją wypowiedź do 	<p>składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, buduje kontakt ze słuchaczem np. za pomocą apostrof, wypowiedzi nacechowanych emocjonalnie, wykrzyknień</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji (np. oficjalnej i nieoficjalnej), świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, 	<p>konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnorodnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, sprawnie buduje i podtrzymuje kontakt ze słuchaczem, stosując apostrofy, wypowiedzi nacechowane emocjonalnie, wykrzyknienia itd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • płynnie dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji (np. oficjalnej i nieoficjalnej), świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<p>przewidzianych programem nauczania; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych • polemizuje i przedstawia oryginalne, przemyślane stanowisko, formułuje tezę, na której poparcie podaje różnorodne argumenty odnoszące się do logiki oraz emocji, jego wypowiedzi cechuje szeroka wiedza, wysoka kultura, bogate słownictwo i poszanowanie dla innych stanowisk
--	---	--	---	--	--

	<p>komunikaty zawierające proste informacje</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża wprost swoje intencje • w kilku zdaniach opisuje obraz, ilustrację, plakat, przedmiot, miejsce, postać, zwierzę • wygłasza z pamięci tekst utworu poetyckiego • potrafi wygłosić kilkuzdaniowe, schematyczne przemówienie, opierając się na materiale lekcyjnym • posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) • stara się poprawnie wymawiać i akcentować wyrazy • składa skonwencjonalizowane życzenia, tworzy krótką wypowiedź o cechach instrukcji, 	<p>sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania otwarte i zamknięte • udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych • wypowiada się w logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą nas rzeczywistością, lekturą, utworem poetyckim, filmem itp. • wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, zdaje relację z wydarzenia • opisuje obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, stosując słownictwo 	<p>świadomie dobiera intonację zdaniową</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje przemyślane pytania otwarte i zamknięte, udziela odpowiedzi w formie krótkiej, sensownej wypowiedzi • łączy za pomocą odpowiednich spójników i przyimków współrzędne i podrzędne związki wyrazowe w zdaniu • wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń • stosuje poprawne formy gramatyczne odmiennych części mowy • gromadzi wyrazy określające i nazywające, np. cechy wyglądu i charakteru • wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany na tematy związane z 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego • formułuje trafne, ciekawe pytania, udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym, świadomie dobiera intonację zdaniową • poprawnie stosuje formy czasownika w różnych trybach, w zależności od kontekstu i adresata wypowiedzi • w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje poprawny język, bogate słownictwo oraz frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką • w sposób przemyślany i 	
--	---	---	--	--	--

	<p>np. zasady gry</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi sformułować prostą tezę i dobrać argument oraz przykład do tezy, krótko uzasadnia swoją opinię 	<p>określające umiejscowienie w przestrzeni; krótko, ale w sposób uporządkowany opisuje postać, zwierzę, przedmiot</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje utwory poetyckie, oddając ich ogólny nastrój i sens • wygłasza krótkie przemówienie na tematy związane z codziennym życiem i bieżącym materiałem lekcyjnym • stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych • składa życzenia, tworzy krótką wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym • dobiera wyrazy bliskoznaczne i 	<p>otaczającą rzeczywistością, lekturą, tekstem poetyckim, filmem itp.: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, poprawnie streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w rozmowie o lekturze, filmie czy codziennych sytuacjach • w sposób logiczny i uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, przedmiot, przeżycia, obraz, ilustrację, plakat, stosując właściwe tematowi słownictwo, jak i słownictwo służące 	<p>uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując bogate i właściwe tematowi słownictwo oraz służące do formułowania ocen, opinii, emocji</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy dostosowuje tempo recytacji do treści wygłaszanych z pamięci lub recytowanych utworów • wygłasza ciekawe, przekonujące, logiczne przemówienie, dbając o dobór najważniejszych argumentów, środków stylistycznych, tembru głosu • interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania • swobodnie dobiera i 	
--	--	---	---	---	--

		<p>przeciwstawne, z reguły stosuje poprawne związki wyrazowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) • formułuje tezę i podaje do niej proste argumenty i przykłady, logicznie uzasadnia swoją opinię 	<p>do formułowania ocen, opinii, emocji oraz słownictwo opisujące</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłasza z pamięci teksty poetyckie, posługując się pauzą, barwą głosu • wygłasza przygotowane wcześniej przemówienie, dbając o dobór argumentów, środków stylistycznych, tembru głosu • świadomie posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) • stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzi • składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • objaśnia znaczenia 	<p>stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne oraz poprawne związki wyrazowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi • stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzi • składa pomysłowe życzenia, podziękowanie, tworzy precyzyjną wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka • formułuje tezę, 	
--	--	--	---	---	--

			<p>dosłowne i metaforyczne wyrazów</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobiera i stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy bliskoznaczne (synonimy) i przeciwstawne (antonimy) oraz poprawne związki wyrazowe • formułuje tezę, podaje do niej argumenty i przykłady, odróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji, potrafi zabrać głos w dyskusji, zaprezentować i logicznie uzasadnić swoją opinię, wie, czym jest perswazja, i potrafi na nią odpowiednio zareagować 	<p>podaje przekonujące, przemyślane argumenty i przykłady, świadomie używa argumentów odnoszących się do faktów i logiki oraz odwołujących się do emocji, bierze czynny udział w dyskusji, przedstawiając przemyślane stanowisko i logicznie, wyczerpująco je uzasadnia, rozumie funkcję perswazji w wypowiedzi</p>	
	PISANIE	PISANIE	PISANIE	PISANIE	PISANIE

	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, potrafi zastosować dwukropek, przecinek, myślnik (również w zapisie dialogu), cudzysłów, rozumie funkcję średnika, nawiasu i wielokropka w zdaniu • dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu, stosuje akapit, oznaczając w nim wstęp, rozwinięcie, zakończenie • poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i próbuje stosować podstawowe zasady dotyczące pisowni <i>ó-u, rz-ż, ch-h</i> • odróżnia nazwy własne od pospolitych i stara 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, stosuje podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące użycia przecinka (np. przy wymienianiu, przed niektórymi spójnikami, przecinek w zdaniu złożonym), dwukropka, myślnika (również w zapisie dialogu), nawiasu; próbuje stosować w zdaniu średnik, bezbłędnie dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu, stosuje cudzysłów • poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, stosuje w swoich pracach podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące przecinka (np. przy wymienianiu oraz przed zaimkami, przecinek w zdaniu złożonym), dwukropka, myślnika, średnika, nawiasu, bezbłędnie dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu, stosuje cudzysłów • poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni <i>ó-u, rz-ż, ch-h</i>, cząstki <i>-by</i> z czasownikami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, systematycznie stosuje poznane reguły interpunkcyjne, bezbłędnie stosuje w swoich pracach dwukropek, myślnik (również w zapisie dialogu), wielokropek, średnik, nawias, dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu, stosuje cudzysłów w tytułach, cytatach i w przypadku ironii • komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, płynnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, trafną i celną argumentacją, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych • wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi
--	--	---	--	---	--

	<p>się stosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić niektóre spójniki, przed którymi stawia się przecinek / nie stawia się przecinka, stara się oddzielać przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym • zna podstawowe zasady układu graficznego listu oficjalnego i nieoficjalnego, wywiadu, ramowego i szczegółowego planu wypowiedzi, instrukcji, przepisu kulinarnego, streszczenia, sprawozdania z wydarzenia; zapisuje je z niewielką pomocą nauczyciela; potrafi zapisać proste życzenia, dedykację, podziękowania, ogłoszenie, 	<p><i>ó-u, rz-ż, ch-h,</i> pisowni cząstki <i>-by</i> z czasownikami</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić najważniejsze wyjątki od poznanych reguł ortograficznych • odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą • potrafi wymienić spójniki, przed którymi stawia się przecinek / nie stawia się przecinka, stara się stosować tę wiedzę w praktyce, często poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym • zna zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych • zna i stosuje większość 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje najczęstsze wyjątki od poznanych reguł ortograficznych • odróżnia nazwy własne od pospolitych i stosuje zasady dotyczące pisowni wielką literą • wymienia spójniki, przed którymi stawia się przecinek / nie stawia się przecinka, stosuje tę wiedzę w praktyce, oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym • zna i stara się stosować zasady zapisu przymiotników złożonych • zna i stosuje zasady układu graficznego i uwzględnia wszystkie niezbędne elementy następujących form wypowiedzi: list (w tym oficjalny), wywiad, ramowy i 	<p>stosuje wszystkie poznane reguły ortograficzne, zna i stosuje wyjątki od nich</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia nazwy własne od pospolitych i bezbłędnie stosuje zasady dotyczące pisowni wielką literą • bezbłędnie wymienia spójniki, przed którymi stawia się przecinek / nie stawia się przecinka, nawykowo stosuje tę wiedzę w praktyce, poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym (również o skomplikowanej budowie) • zna zasady zapisu przymiotników złożonych, stosuje się do nich • pisze bezbłędnie pod względem kompozycyjnym i treściowym list oficjalny i 	
--	---	---	--	---	--

	<p>zaproszenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze krótkie opowiadanie odtwórcze i twórcze, dba o następstwo zdarzeń • pisze kilkudzaniowy tekst o charakterze argumentacyjnym na tematy związane z codziennym życiem • sporządza krótką charakterystykę na podstawie planu i słownictwa zgromadzonego na lekcji • próbuje zredagować kilkudzaniowy opis przeżyć • tworzy kilkudzaniowy opis obrazu, rzeźby i plakatu, opisując usytuowanie elementów, ich kształt, wielkość i kolorystykę • w dłuższych formach wypowiedzi pisemnych stara się stosować akapit jako 	<p>podstawowych zasad układu graficznego oraz zapisuje uwzględniając je: list (w tym oficjalny), kilkudzaniowy wywiad, plan wypowiedzi ramowy i szczegółowy (z pomocą nauczyciela), ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, notatki biograficznej (np. w tabeli), streszczenie, sprawozdanie, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, proste, krótkie streszczenie, sprawozdanie (z wydarzenia i z pomocą nauczyciela z filmu, spektaklu,), życzenia, podziękowanie, dedykację</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa opowiadanie odtwórcze i twórcze, zachowując właściwą kolejność zdarzeń 	<p>szczególony plan wypowiedzi, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcja, przepis kulinarny, streszczenie, scenariusz filmowy, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), życzenia, dedykacja, podziękowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa spójne, uporządkowane pod względem chronologicznym poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, stara się, aby było wierne utworowi / pomysłowe, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłowki, 	<p>nieoficjalny, ramowy i szczególony plan wypowiedzi, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, streszczenie, wywiad, notatkę (w różnych formach) i streszczenie, pomysłowe życzenia, dedykację, podziękowanie, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), relację, scenariusz filmowy; dba o ciekawą formę swojego tekstu i/lub rzetelność zawartych w nim informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa rozbudowane fabularnie, pomysłowe wyczerpujące, poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, list i dziennik z perspektywy bohatera, precyzyjnie streszcza 	
--	---	---	--	--	--

	<p>znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • jego wypowiedzi są czytelne • konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logicznym, stara się, aby były poprawne pod względem językowym • rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując podstawowe zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze krótki, logiczny tekst argumentacyjny • sporządza schematyczną charakterystykę postaci rzeczywistej i bohatera literackiego, pisze opis przeżyć z wykorzystaniem słownictwa z lekcji • tworzy na ogół poprawny opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni, ich wygląd (kolor, kształt itp.) • w dłuższych formach wypowiedzi stosuje co najmniej trzy akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) • na ogół zachowuje estetykę zapisu 	<p>przyimki i wyrażenia przyimkowe; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze poprawne: tekst argumentacyjny, charakterystykę postaci rzeczywistej i bohatera literackiego, opis przeżyć wewnętrznych • w dłuższych wypowiedziach pisemnych stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi • w sposób uporządkowany opisuje obraz, ilustrację, plakat, rzeźbę, stosując słownictwo opisujące oraz służące do formułowania ocen i 	<p>przeczytane utwory literackie, zachowując porządek chronologiczny i uwzględniając hierarchię wydarzeń; redaguje opis przeżyć</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze poprawny, przemyślany, logicznie zbudowany tekst argumentacyjny • sporządza samodzielnie wnikliwą charakterystykę postaci rzeczywistej i bohatera literackiego • w wypowiedziach pisemnych konsekwentnie stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (m.in. wstęp, rozwinięcie, zakończenie) • zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi, dba, aby zapis jego wypowiedzi ułatwiał jej czytanie odbiorcy • tworzy szczegółowy, 	
--	--	---	--	---	--

		<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym i na ogół poprawne pod względem językowym • używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych • w zależności od adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych • stara się dostrzegać błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawiać • wyszukuje cytaty i zapisuje je w cudzysłowie, potrafi 	<p>opinii, emocji</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi • w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników i przyimków współrzędne i podrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji • w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika we wszystkich trybach • w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy np. charakteru na podstawie zachowań i postaw 	<p>dobrze skomponowany opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując właściwe danej dziedzinie sztuki nazewnictwo i słownictwo opisujące oraz służące do formułowania ocen i opinii, emocji</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządza poprawny, bogaty leksykalnie opis przeżyć wewnętrznych • uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury • udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym, stylistycznym, ortograficznym • w wypowiedziach związanych z lekturą, tekstem poetyckim, filmem czy 	
--	--	--	--	--	--

		<p>wprowadzić je w tekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobiera argumenty i przykłady do tezy, rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia • sprawnie wyszukuje cytaty, zapisuje je w cudzysłowie i wprowadza do swojego tekstu • formułuje tezę, dobiera argumenty i przykłady, zarówno odnoszące się do faktów i logiki, jak i odwołujące się do emocji 	<p>codziennymi sytuacjami stosuje bogate słownictwo, frazeologizmy, przysłowia związane z omawianą tematyką; jego język jest poprawny</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, stylistycznym i treściowym • sprawnie wyszukuje i samodzielnie dobiera cytaty, zapisuje je w cudzysłowie, szczególnie dba o całkowicie wierny zapis cytatu, płynnie wprowadza cytat do własnego tekstu • samodzielnie formułuje tezę, przy jej uzasadnianiu płynnie dobiera przekonujące argumenty i 	
--	--	--	--	--	--

				przykłady, zarówno odnoszące się do faktów i logiki, jak i odwołujące się do emocji	
III. Kształcenie językowe	<p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – np. rozpoznaje zdrobnienia, potrafi dobrać parami wyrazy bliskoznaczne i antonimy, stara się tworzyć poprawne związki wyrazowe, podaje przykłady wyrazów wieloznacznych, związków frazeologicznych, przysłów • składni – wymienia rodzaje zdań: pojedyncze oznajmujące, rozkazujące, pytające, zdania złożone; konstruuje 	<p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – wykorzystuje zdrobnienia, wyrazy wieloznaczne, bliskoznaczne (synonimy) i przeciwstawne (antonimy) w tworzonym tekście, tworzy poprawne związki wyrazowe, wyjaśnia znaczenie znanych związków frazeologicznych, przysłów, odróżnia słownictwo wartościujące i opisujące • składni – konstruuje typowe i proste zdania pojedyncze nierozwinięte i 	<p>Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – wzbogaca tworzony tekst np. zdrobnieniami, zgrubieniami, synonimami, przeciwstawnymi (antonimami), wieloznacznymi; w wypowiedziach operuje związkami frazeologicznymi, przysłowiami, słownictwem wartościującym i opisującym • składni – rozpoznaje i stosuje różnorodne typy zdań: pojedynczych i złożonych oraz równoważniki zdań; celowo używa różnych 	<p>Sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, samodzielnie i swobodnie dobiera zdrobnienia, zgrubienia, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, frazeologizmy, słownictwo wartościujące i opisujące, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej • składni – samodzielnie rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych 	<p>Świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>

	<p>poprawne zdania pojedyncze; stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu; rozróżnia zdania pojedyncze, złożone i równoważnik zdania; wskazuje podmiot (wyrażony rzeczownikiem) i orzeczenie (czasownikowe) w typowym zdaniu; wie, że podmiot można wyrazić różnymi częściami mowy; odszukuje orzeczenie imienne w zdaniach znanych z lekcji; wymienia pozostałe części zdania: przydawka, dopełnienie, okolicznik, podaje pytania, na które odpowiadają; zna pojęcia <i>związek wyrazowy</i>, <i>grupa</i></p>	<p>rozwinęte i rozpoznaje je na typowych przykładach; konstruuje wypowiedzenia złożone współrzędnie, podrzędnie i równoważniki zdań, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych, neutralnych; wskazuje podmiot (np. wyrażony rzeczownikiem, zaimkiem, podmiot domyślny) i orzeczenie czasownikowe i imienne; podaje przykłady zdań, w których podmiot jest wyrażony inną częścią mowy; podaje przykładowe wyrazy, które</p>	<p>typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, rozkazujących, wykrzyknikowych, neutralnych, w zależności od sytuacji komunikacyjnej; wskazuje podmiot (wyrażony rzeczownikiem i innymi częściami mowy: przymiotnikiem, liczebnikiem, zaimkiem, podmiot domyślny, a w omówionych na lekcji przykładach wskazuje podmiot w dopełniaczu i zdania bezpodmiotowe), odszukuje w zdaniach orzeczenie czasownikowe i imienne; rozpoznaje pozostałe części zdania: przydawkę, dopełnienie, okolicznik (na typowych przykładach – okolicznik czasu, miejsca, sposobu,</p>	<p>(pytające, oznajmujące, rozkazujące, neutralne, wykrzyknikowe, nierozwinęte, rozwinęte), zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, równoważniki zdań; wskazuje podmiot (gramatyczny – wyrażony różnymi częściami mowy: rzeczownikiem, przymiotnikiem, zaimkiem, liczebnikiem, bezokolicznikiem, a także domyślny, logiczny w dopełniaczu), orzeczenie (czasownikowe i imienne); rozpoznaje zdania bezpodmiotowe swobodnie rozpoznaje w zdaniach pozostałe części zdania: przydawkę, dopełnienie (bliższe i dalsze), okolicznik (czasu, miejsca, sposobu, stopnia, celu,</p>	
--	---	---	---	--	--

	<p><i>podmiotu, grupa orzeczenia</i>; wskazuje w zdaniu wyrazy, które się ze sobą łączą; rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika; z pomocą nauczyciela lub odnosząc się do schematu sporządza wykres zdania pojedynczego; rozpoznaje na przykładach z lekcji zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie; sporządza wykres prostego, krótkiego zdania złożonego)</p> <ul style="list-style-type: none"> • fleksji – rozpoznaje i odmienia rzeczowniki o typowej odmianie, czasowniki, przymiotniki, liczebniki i wymienia większość ich typów; podaje pytania, na które 	<p>budują zdanie bezpodmiotowe, i przykłady takich zdań; rozpoznaje w zdaniach z lekcji pozostałe części zdania: przydawkę, dopełnienie, okolicznik (i jego niektóre rodzaje, np. czasu, miejsca, sposobu) i podaje pytania, na które odpowiadają; łączy w związki wyrazowe wyrazy w zdaniu; rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika; konstruuje wykres krótkiego, prostego zdania pojedynczego; wyjaśnia pojęcia <i>związek wyrazowy, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i>, wskazuje je na typowych, prostych przykładach, sporządza wykres</p>	<p>stopnia, celu, przyczyny, przyzwolenia) i podaje pytania, na które odpowiadają; buduje spójne zdania pojedyncze, w których poprawnie łączy w związki wszystkie wyrazy; wzbogaca zdania, dodając przydawkę, dopełnienia (bliższe i dalsze) i okoliczniki; poprawnie rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu i wyrazy pozostające poza związkami zdania tworzy wykres zdania pojedynczego i odszukuje w zdaniu związki wyrazowe (główny i poboczne); wskazuje w zdaniach związek główny i związki poboczne, grupę podmiotu i grupę orzeczenia; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji; rozpoznaje zdanie złożone współrzędnie i</p>	<p>przyczyny, przyzwolenia); tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi; stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej; wzbogaca zdania, dodając przydawkę, dopełnienia i okoliczniki; swobodnie odszukuje w zdaniu związki wyrazowe (główny i poboczne), znajduje wyrazy pozostające poza związkami zdania; odszukuje w zdaniach związek główny i związki poboczne, grupę podmiotu i grupę orzeczenia; dba o poprawne łączenie wyrazów w związki i interpunkcję wypowiedzi złożonych; bezbłędnie sporządza wykresy prostych i rozbudowanych zdań pojedynczych</p> <ul style="list-style-type: none"> • fleksji – rozpoznaje i 	
--	--	---	---	---	--

	<p>odpowiadają odmienne i nieodmienne części mowy; podaje przykłady różnych rodzajów liczebników, zaimków, odmienia zaimki; z reguły poprawnie określa czas, osobę, liczbę, rodzaj, tryb czasownika, a z niewielką pomocą nauczyciela aspekt: dokonany, niedokonany, stronę czasownika; wskazuje rzeczowniki własne i pospolite; odmienia i stopniuje przymiotniki; stopniuje przysłówki; rozpoznaje formy niesobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no, -to</i>); podaje przykłady przyimka,</p>	<p>typowego zdania złożonego</p> <ul style="list-style-type: none"> fleksji – rozpoznaje i odmienia typowe rzeczowniki własne i pospolite, a także niektóre rzeczowniki o nietypowej odmianie, czasowniki, przymiotniki; rozpoznaje i z reguły poprawnie odmienia liczebniki, zaimki, określa formę czasownika: osobę, liczbę, tryb, aspekt (dokonany, niedokonany), stronę; z niewielką pomocą nauczyciela przekształca czasowniki: w stronie czynnej, biernej, zwrotnej, w różnych trybach, aspektach; rozpoznaje i nazywa na typowych przykładach typy liczebników; podaje przykłady różnych 	<p>podrzędnie; sporządza wykres zdania złożonego</p> <ul style="list-style-type: none"> fleksji – rozpoznaje najczęściej poprawnie odmienia rzeczowniki typowej i nietypowej odmianie znane z lekcji (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne); rozpoznaje i poprawnie odmienia czasowniki (osoba, liczba, czas, tryb); rozumie konstrukcje strony czynnej, biernej, zwrotnej; rozpoznaje czasowniki nieprzechodnie; przekształca czasowniki w różnych formach (strona, aspekt, tryb); rozpoznaje formy niesobowe czasowników (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no, -to</i>); odmienia czasowniki typu <i>wziąć</i>; rozpoznaje i stopniuje przymiotniki, wskazując sposób 	<p>swobodnie stosuje w wypowiedziach w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy o typowej i nietypowej odmianie przewidziane w programie nauczania; bezbłędnie określa formę odmiennych części mowy, w tym poprawnie rozpoznaje i odmienia rzeczowniki o typowej i nietypowej odmianie (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne), czasowniki (osoba, liczba, czas, tryb, strona), wskazuje czasowniki przechodnie i nieprzechodnie; bezbłędnie rozpoznaje formy osobowe i niesobowe czasownika</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>partykuły, spójnika i wykrzyknika; poprawnie odmienia najbardziej popularne wyrazy o nietypowej odmianie; odmienia według wzoru czasowniki typu <i>wziąć</i></p> <ul style="list-style-type: none"> fonetyki – zna alfabet, odróżnia głoskę od litery, przy pomocy nauczyciela dzieli głoski na twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne; podaje przykłady głosek ustnych i nosowych, dzieli wyrazy znane z lekcji na głoski, litery i sylaby; zna podstawowe reguły akcentowania wyrazów w języku polskim i stara się je stosować 	<p>typów zaimków i wyjaśnia ich funkcję; wskazuje oboczności w typowych wyrazach odmiennych; odmienia (liczba, rodzaj, przypadek) i stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaje stopniowania (regularne, nieregularne, opisowe); rozpoznaje przysłówki i stopniuje je, nazywając rodzaj stopniowania; podaje przykłady przysłówków odprzymiotnikowych i nie pochodzących od przymiotnika; rozpoznaje typowe przyimki (i wyrażenia przyimkowe), używa przyimków do określenia relacji czasowych i</p>	<p>stopniowania (regularny, nieregularny, opisowy) rozpoznaje i odmienia liczebniki; określa rodzaje liczebników zaimków (określa ich formę, przeważnie poprawnie wskazuje zaimki w tekście) nazywa ich rodzaje i wyjaśnia ich funkcję stosuje je w celu uniknięcia powtórzeń, poprawnie używa krótszych i dłuższych form zaimków); wskazuje przyimek (i wyrażenia przyimkowe), partykułę, wykrzyknik, spójnik, rozumie ich funkcję i podaje ich przykłady, poprawnie zapisuje większość przyimków złożonych używa odmiennych części mowy w poprawnych formach;</p> <ul style="list-style-type: none"> fonetyki – stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów n 	<p>(bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no, -to</i>), swobodnie przekształca czasowniki w różnych formach (strona, aspekt, tryb, czas); bezbłędnie rozpoznaje przysłówki odprzymiotnikowe i nie pochodzące od przymiotnika i stopniuje je, nazywając rodzaj stopniowania; rozpoznaje typy liczebników, zaimków, zastępuje rzeczowniki, przymiotniki, przysłówki i liczebniki odpowiednimi zaimkami; bezbłędnie wskazuje przyimek (i wyrażenia przyimkowe), partykułę, wykrzyknik,</p>	
--	--	---	--	--	--

		<p>przestrzennych; na ogół poprawnie zapisuje czasowniki z cząstką <i>-by</i>; rozpoznaje nieosobowe formy czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>); stosuje wykrzykniki i partykuły; rozpoznaje najczęstsze zaimki i spójniki w tekście; poprawnie odmienia omówione na lekcji wyrazy o nietypowej odmianie, w tym czasownik typu <i>wziąć</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetyki – zna alfabet, wyjaśnia różnicę między głoską a literą, dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby; dzieli głoski na twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe i potrafi je 	<p>litery, głoski i sylaby, także różnic między pisownią a wymową i poprawnym ich zapisem; bezbłędnie dzieli głoski na ustne, nosowe twarde, miękkie dźwięczne i bezdźwięczne; dzieli na głoski wyrazy ze spółgłoskami miękkimi np. <i>ń – ni-s – ni-o</i>, zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów w języku polskim</p>	<p>spójnik, rozumie ich funkcję i swobodnie podaje ich przykłady, poprawnie zapisuje przyimki złożone, swobodnie stosuje krótsze i dłuższe formy zaimków; wykorzystuje wiedzę o obocznościach w odmianie wyrazów do pisowni poprawnej pod względem ortograficznym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetyki – biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów, stosuje w praktyce wszystkie poznane zasady akcentowania wyrazów 	
--	--	---	--	--	--

		nazywać; wykorzystuje wiedzę na temat rozbieżności między mową a pismem do poprawnego zapisywania wyrazów; zna i stosuje podstawowe reguły akcentowania wyrazów w języku polskim, stara się je stosować			
--	--	--	--	--	--

Opracowanie:
Zespół nauczycieli języka polskiego